

Näringslivsstrategi

Antagen av kommunstyrelsen § 23/2016
Reviderad av kommunstyrelsen § 131/2024

Antagen av: Kommunstyrelsen § 131/2024	Dokumentnamn: Näringslivsstrategi	Ärendebeteckning: Kst/2023: 1147
Dokumentägare: Kommundirektör	Dokumentansvarig: Näringslivschef	Publiceras: Extern webb, Örnskom
Ersätter dokument: -Näringslivsstrategi 2016 -Handelsstrategi 2014 -Evenemangsstrategin 2017 -Näringslivspolicy 2016 -Handelspolicy	Revideras: Varje mandatperiod/vid behov	Utvärderas: Varje mandatperiod
Relaterade dokument: Kommunfullmäktiges övergripande vision och mål Utvecklingsprogram för kraftig befolkningstillväxt 2022 Policy för folkhälsa och social hållbarhet Policy för ekologisk hållbarhet Rodretkoncernens hållbarhetspolicy		
Målgrupp: Örnsköldsviks kommunkoncern		

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Vision och Mål.....	4
1.3 Syfte	4
1.4 Budskap.....	5
2. Fokusområden	5
2.1 Service till företagen	6
2.2 Dialog och samverkan.....	8
2.3 Kompetensförsörjning och attraktivitet	9
2.4 Företagsmark och infrastruktur.....	11
2.5 Kreativitet och innovation.....	12
3. Uppföljning	13

1. Inledning

Företagens framgång är Örnsköldsviks framtid och en förutsättning för tillväxt och inflyttning. Tillsammans med ett arbete för social och ekologisk hållbarhet skapas goda förutsättningar för såväl befintliga som framtida nya medborgare att ha ett gott liv. Ett starkt och hållbart näringsliv i kommunen skapar arbetstillfällena och därmed skatteintäkter som gör att kommunens kärnområden vård, skola och omsorg kan utvecklas. På motsvarande sätt är en väl fungerande kommunal verksamhet inom dessa kärnområden avgörande för näringslivets möjligheter att utvecklas

Relationerna med näringslivet ska kännetecknas av proaktivitet, vägledande och god service, tydliga kontaktvägar och begriplig kommunikation. Kommunen skapar förutsättningar men det är företagen och företagens nätverk som har drivkraft och kompetens för att utveckla företagen. Näringslivsstrategin belyser vikten av att gemensamt arbeta för hållbar utveckling, kompetensförsörjning och att skapa arbetsplatser gemensamt med näringslivet.

Med ett bra företagsklimat är det lättare att starta och utveckla framgångsrika och växande företag. Fler invånare blir företagsamma och kommer i arbete, integrationen och inkluderingen förbättras och skatteintäkterna ökar. Med förbättrade livschanser så ökar välbefindandet och livskvaliteten för alla vilket medför att den sociala ekonomin och socialt företagande blir en viktig fråga.

1.1 Bakgrund

Örnsköldsvik är en företagstät kommun med cirka 6 500 företag inom olika branscher med såväl små och mellanstora lokalägda företag som stora internationellt verksamma exportföretag. Kommunens starka export- och industriföretag är historiskt sett och även nu en viktig grund i vårt näringsliv. På bioekonomiområdet växer företagen sig allt starkare och bidrar till den gröna omställningen, inte minst genom klustret i High Coast Innovation Park. Inom tjänstesektorn har kommunen kunskapsintensiva IT- och konsultföretag, även inom det medicinska området har kommunen framgångsrika företag. Besöksnäringen fortsätter att utvecklas positivt där Örnsköldsvik är en stor del av Höga Kusten, en destination som under det senaste decenniet etablerat sig i toppen av svenska besöksmål. Men här finns även kreativa och kulturella näringar som satt Örnsköldsvik på kartan.

Näringslivsstrategin visar vägen för det samlade näringslivsutvecklande arbetet i Örnsköldsvik. Utvecklingsprogrammet är den plattform strategin utgår från avseende syfte, mål och fokusområden. Strategin ska bidra till att ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart samhälle skapas i enlighet med kommunens vision och utgångspunkter. Strategin tar hänsyn till kommunens policy för folkhälsa och social hållbarhet, policy för ekologisk hållbarhet (med tillhörande strategier) samt

Rodretkoncernens hållbarhetspolicy som alla bygger på de nationella folkhälso- och miljö kvalitetsmålen samt de globala målen i Agenda 2030.

Genomförandet av strategin är beroende av en bred och engagerad samverkan av alla de aktörer som kan påverka förutsättningarna för hållbart företagande och innovation inom Örnsköldsviks kommun.

Örnsköldsviks bredd inom näringslivet behöver breddas och utvecklas ytterligare för att möjliggöra visionen om en kraftig befolkningstillväxt. Kommunen bör med öppenhet pröva initiativ till företagande som bedöms vara lämpliga även inom områden som domineras av den offentliga sektorn.

1.2 Vision och Mål

Örnsköldsviks kommuns vision är: Vi bygger bäst tillsammans!
2030 är Örnsköldsvik ett kreativt nav med stark utveckling där initiativ och idéer tas till vara. En plats för 5000 fler med framtidstro. Här känner människor trygghet, gemenskap och glädje.

Näringslivsstrategin utgår ifrån kommunfullmäktiges mål: Företagens framgång är Örnsköldsviks framtid och förutsättning för tillväxt och inflyttning. Näringslivet ska växa och det ska finnas fler attraktiva boendemiljöer i hela kommunen

Kommunfullmäktiges vision och mål i samklang med utvecklingsprogrammet, policy för folkhälsa och social hållbarhet, policy för ekologisk hållbarhet samt Rodretkoncernens hållbarhetspolicy fungerar som vägledning och ramverk för Näringslivsstrategin.

Effekterna av ett framgångsrikt arbete med näringslivsstrategin kommer medföra ett bättre företagsklimat med ett mer hållbart företagande och ökad branschbredd. Vilket i sin tur kommer medföra fler arbetstillfällen, ökad sysselsättning och därmed bidra till Örnsköldsviks kommuns mål och vision om en befolkningsökning.

Kommunens vision antogs 2020 vilket anges som utgångsvärde för de nyckeltal som är kopplade till respektive fokusområde.

1.3 Syfte

Näringslivsstrategin visar vägen för det samlade kommunala näringslivsutvecklande arbetet för att på ett hållbart sätt nå Örnsköldsviks kommuns utvecklingsmål till år 2030. Strategin ska vara vägledande för politiska beslut och prioriteringar samt förvaltningarnas långsiktiga arbete inom området.

1.4 Budskap

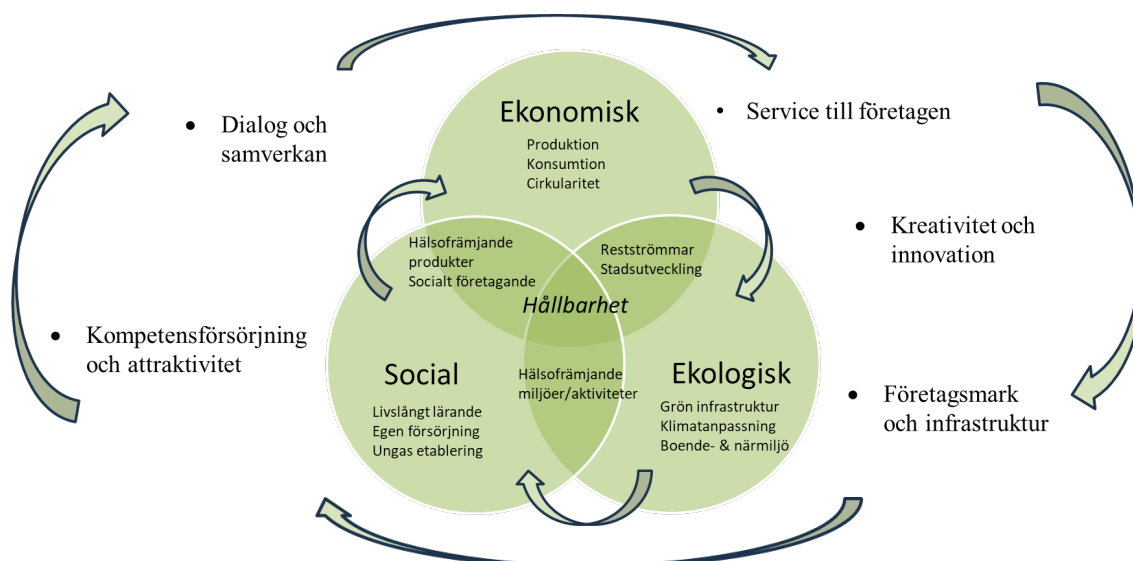
Primära budskap är att ”Vi bygger bäst tillsammans” och att ”Vi bygger en framtid för fler. Örnsköldsviks kommun ska vara uthållig och ta alla chanser att använda

budskapen och hålla fast vid dem, kommunicera återkommande och med ett ansvar som medarbetare att bidra till utvecklingen. Kommunkoncernen ska anamma budskapen och göra de till sina för att agera såväl inåt i organisationen som utåt för gemensamt engagemang och resultat.

2. Fokusområden

Strategin är uppdelad i fem fokusområden. Varje insats i strategin är riktad till ansvarig nämnd som har genomförandansvaret. De fem fokusområdena och kopplingar till de tre hållbarhetsperspektiven

- Service till företagen
- Dialog och samverkan
- Kompetensförsörjning och attraktivitet
- Företagsmark och infrastruktur
- Kreativitet och innovation

Att verka för en mer social hållbarhet handlar om att verka för ett öppet och inkluderande samhälle där människor skall kunna leva ett gott liv med god hälsa och kunna vara delaktiga i både samhällsutveckling och arbetsliv. Örnsköldsviks kommun skall verka för ekologisk hållbarhet via ett helhetsperspektiv med målet att säkerställa att användningen av ekosystemen sker inom de gränser som miljön och klimatet tål. Ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart Örnsköldsvik tål påfrestningar, är anpassningsbart och förändringsbenäget.

För att lyckas krävs en gränsöverskridande samverkan kring fokusområden och hållbarhetsdimensioner inom hela kommunkoncernen och kontinuerliga utbildningsinsatser för att nå en positiv spiral som bidrar till uppfyllandet av Örnsköldsviks kommuns vision till år 2030.

2.1 Service till företagen

Kommunen prioriterar en hög kommunal service vid företagsärenden. Det kan gälla allt från att företagen snabbt hittar rätt person, myndighet eller aktör, till att få hjälp med tillstånds-, mark- och lokalfrågor. Företagen ska uppleva den kommunala servicen och bemötandet som snabb, korrekt och vägledande. En effektiv och professionell handläggning i myndighetsärenden är en tydlig framgångsfaktor liksom en ökad kunskap om näringslivets villkor.

Inom service till företagen ska följande insatser genomföras.

- Satsningen Företagen Främst målsätts och följs upp löpande.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Vidareutveckla Företagslotsen.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Vid behov uppdatera befintliga och införa nya serviceåtaganden.
Ansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsnämnden
- Skapa förutsättningar för fler företag att delta i kommunala upphandlingar,
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Utredda möjligheten att införa utmaningsrätt av kommunal verksamhet:
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- En kommunikationsplan tas fram för att koordinera våra insatser och budskap avseende service till företagen, samverkan, attraktivitet, kompetensförsörjning mm.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Gemensamma aktiviteter och utbildningar för kommun och företagare
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Vidareutveckla kommunens myndighetsutövning och öka samverkan inom kommunen så att olika typer av företagsformer ska kunna få service utifrån sina förutsättningar.
Ansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsnämnden
- Förenkla för företagare genom att tillhandahålla enkla verktyg rörande tillstånd, anbud, bygglov mm.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Som en av ägarna till Höga Kusten Destinationsutveckling AB fortsätta arbetet för fler företag och fler arbetstillfällen inom besöksnäringen. En lokal handlingsplan upprättas i samverkan med näringen.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Via det gemensamt ägda bolaget Cesam utveckla staden, dess handel och skapa attraktiva mötesplatser. I samverkan arbeta fram en långsiktig handlingsplan för handel och stadsutveckling.
Ansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen

- Via samverkansplattformen Byggsam öka samordningen av insatser för att främja utvecklingen på landsbygden
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

I fokusområdet finns kopplingar till
policy för folkhälsa och social hållbarhet, målområde 2: sysselsättning, arbetsliv och försörjning samt målområde 5: egenmakt, inflytande och delaktighet
policy för ekologisk hållbarhet, målområde 4: hållbar konsumtion, produktion & kretslopp

Nyckeltal med koppling till fokusområde ”Service till företagen”

-Förvärvsarbetande (källa SCB - nattbefolkning)

2020: 26 300

2025 mål: 27 100 (+800)

2030 mål: 28 300 (+2000)

Sveriges kommuners och Regioners servicemätning av kommunernas myndighetsutövning (Insikt)

-Total bemötande

2020: 77

2025 mål: 82

2030 mål: 85

-Total information

2020: 68

2025 mål: 75

2030 mål: 78

-Total tillgänglighet

2020: 71

2025 mål: 78

2030 mål: 80

Svenskt Näringslivs undersökning av våra företagares attityder till det lokala företagsklimatet.

-Service & bemötande

2020: 2,5

2025 mål: 3,2

2030 mål: 3,5

-Vägledning vid tillstånd/tillsyn

2020: 3,8

2025 mål: 4,0

2030 mål: 4,3

2.2 Dialog och samverkan

För Örnsköldsviks kommun är en viktig faktor för tillväxt att utvecklingen sker i nära samverkan mellan näringsliv och kommun. Det gäller både i övergripande strategiska frågor och i form av närhet i det dagliga arbetet. Här finns tydliga kopplingar till utvecklingsområdet ”kultur och arbetsätt” i Utvecklingsprogrammet.

Inom dialog och samverkan ska följande insatser genomföras.

- Genomföra näringslivsråd där representanter för näringsliv och kommunledning träffas för att diskutera gemensamma frågor.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Arrangera nätverksträffar med bransch/geografisk koppling eller inom utmaningar rörande vår tillväxt.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Verka för omställning av etablerat näringsliv mot ökad hållbarhet, mångfald och digitalisering
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Bjud in företag och andra aktörer för att utifrån koldioxidbudgeten för den geografiska kommunen ta fram en gemensam vision om Örnsköldsviks hållbara framtid och för att planera effektiva åtgärder och åtaganden för att kunna hålla koldioxidbudgeten.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Fortsätta utveckla samarbetet inom arbetsmarknadsregionen Umeå-Örnsköldsvik
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

I fokusområdet finns kopplingar till
policy för folkhälsa och social hållbarhet, målområde 5: egenmakt, inflytande och delaktighet
policy för ekologisk hållbarhet, målområde 1: miljö och klimat

Nyckeltal med koppling till fokusområdet

-Positiv trend rörande pendlingsmönster Örnsköldsvik-Umeå

Svenskt Näringslivs undersökning av våra företagens attityder till det lokala företagsklimatet.

-Service & bemötande

2020: 2,5

2025 mål: 3,2

2030 mål: 3,5

-Vägledning vid tillstånd/tillsyn

2020: 3,8

2025 mål: 4,0

2030 mål: 4,3

2.3 Kompetensförsörjning och attraktivitet

Ett av de stora hindren för företag som vill växa är bristande tillgång till kompetens. Kompetensförsörjning är ett prioriterat område med stor inverkan på Örnsköldsviks framtida tillväxtpotentialer, vilket efterlyser en tät dialog mellan utbildningsaktörerna och näringslivet. Rätt och effektiv kompetensförsörjning skapar förutsättningar för en ökande yngre befolkning och ett näringsliv som utvecklas. Genom strategiskt och operativt arbete ska kommunen skapa möjligheter för att rätt kompetens finns tillgänglig för arbetsgivare i Örnsköldsvik och regionen, nu och i framtiden.

Örnsköldsvik är en del av Höga Kusten och i kombination med kulturutbudet finns också förutsättningarna för att leva ett gott och aktivt liv med tid och utrymme för fritid, nöje och familj. Örnsköldsviks attraktivitet är av avgörande betydelse för företagens tillväxtpotentialer. Näringslivet behöver också attrahera människor från övriga Sverige och utlandet, vilket ställer krav på Örnsköldsvik som en attraktiv och internationell plats.

När inflyttare anländer till Örnsköldsvik behöver de få en god service och ett gott mottagande. Särskilda utmaningar uppstår när medföljande personer saknar arbete eller annan sysselsättning. Jobba & Lev är en samverkansaktivitet mellan arbetsgivare och kommunen och en prioriterad kanal för arbetet med kompetensförsörjning.

Örnsköldsvik har ett diversifierat näringsliv men den behöver breddas ytterligare. Den tillverkande industrin och skogsnäringen ska fortsätta att utvecklas positivt och stärkas. Genom ett proaktivt etableringsarbete identifiera och prioritera andra viktiga näringar som breddar arbetsmarknaden stärks Örnsköldsvik som plats vilket även berörs i utvecklingsprogrammets område ”Jobb och kompetens”.

Inom kompetensförsörjning och attraktivitet ska följande insatser genomföras.

- Samverka med arbetsgivare, utbildningsanordnare och myndigheter kring kompetensförsörjning. Arbetet kan ske lokalt, regional, nationellt och/eller globalt för att uppnå bästa effekt för Örnsköldsvik.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Jobba & Lev utvecklas som samverkansplattform rörande kompetensförsörjning. Detta genom insatser som både attraherar och behåller kompetens till vår arbetsmarknad samt underlättar för medflyttande.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Erbjud miljöer som stimulerar till samverkan där individer, organisationer och företag kan utvecklas genom studier, forskning och innovation.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Inspirera till det livslånga lärandet och därigenom öka matchningen av arbetskraft och sannolikheten att behålla arbetskraft inom kommunen.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

- Lyfta fram platsen Örnsköldsvik ur ett karriärperspektiv och verka för ökad nyfikenhet och attraktionskraft för platsen.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Öka förutsättningar för unga, personer med funktionsnedsättning och nyanlända att kliva in på arbetsmarknaden i Örnsköldsvik.
Ansvarig nämnd: Vårdförvaltningen, Kommunstyrelsen, Bildningsnämnden
- Med stöd av Örnsköldsviks platsvarumärke utveckla kommunens erbjudande för att locka externa etableringar och nya företag.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Genomföra ett flertal större event/konferenser som stärker platsens attraktivitet och skapar arbetstillfällen och möjligheter för kommunens företag och ett starkare föreningsliv.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

I fokusområdet finns kopplingar till policy för folkhälsa och social hållbarhet, målområde 1: kompetenser, kunskap och utbildning, målområde 2: sysselsättning, arbetsliv och försörjning samt målområde 3: boende och närmiljöer
policy för ekologisk hållbarhet, målområde 1: miljö och klimat

Nyckeltal med koppling till fokusområde ”kompetensförsörjning och attraktivitet”

Befolkningsutveckling (Källa: Kolada)

Befolkning 2020: 55 800

Befolkning 2030 mål: 60 800

Sysselsatta invånare 20–65 år (Källa: Kolada och kommuner 50000–99999 invånare)

2020: 81,2%

2025 mål: 82,7%

2030 mål: 84,0%

Branschbredd (Källa: Kolada och kommuner 50000–99999 invånare)

2020: Plats 23 (54,5%)

2025 mål: plats 18

2030 mål: topp 10

Matchningsgrad visar andelen anställda (20–64 år) som arbetar i yrken som stämmer väl överens med deras utbildning (Källa: SCB M2)

2020: 71,9 %

2025 mål: 72,9%

2030 mål: 73,9%

Enkätfabrikens ranking av Örnsköldsvik (mix av Insikt, Svenskt Näringslivs

Attitydundersökning och Statistiska Centralbyråns medborgarundersökning)

2020 plats 138

2025 mål: plats 100

2030 mål: plats 75

2.4 Företagsmark och infrastruktur

I utvecklingsprogrammet lyfts behovet och vikten av mark och infrastruktur samt attraktiva boende och livsmiljöer som stöttar arbetet för att nå kommunens vision.

Örnsköldsviks kommun ska ha en väl fungerande och utbyggd infrastruktur som stöttar kommunens långsiktiga utveckling. Kommunen ska genom samverkan ta en aktiv del i regionens utveckling. Kommunen ska verka för att attraktiv tomtmark erbjuds företag som vill etablera sig i och utvecklas i Örnsköldsvik och i etableringsarbetet prioriteras företag inom den gröna omställningen. Genom att kontinuerligt uppdatera kommunens översiktsplaner och därigenom skapa förutsättningar för att detaljplanelägga nya områden för industri och handel skapas utrymme för fler företag att hitta rätt läge för sin verksamhet.

Inom företagsmark och infrastruktur ska följande insatser genomföras.

- Att mark- och planberedskapen skapar förutsättningar för nya arbetstillfällen inom industri, handel, besöksnäring och nya bostäder fram till 2030.
Ansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsnämnden
- Öka genomströmningshastigheten i mark- och planprocesserna.
Ansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsnämnden
- Marknadsföra och sälja möjligheter till etableringar.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Driva arbetet om en ny stadsdel - ”Stadsdel 2030”
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Driva trepartssamverkan för framtidens Grundsunda - ”Grundsunda 2030”
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Bygga ut hamnen i Hörneborg samt utveckla kombiterminalen i Arnäsvall för överflyttning av gods från bil till järnväg.
Ansvarig: Rodret och kommunstyrelsen
- Bedriva regional och nationell påverkan för en långsiktig ökad elnätskapacitet samt infrastruktur för olika transportslag.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Medverka till ett beslut för byggande av ”Förbifart Örnsköldsvik” i samarbete med Trafikverket.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden
- Utarbeta lämpliga nyckeltal rörande mark- och planberedskap.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden

I fokusområdet finns kopplingar till policy för folkhälsa och social hållbarhet, målområde 2: sysselsättning, arbetsliv och försörjning samt målområde 3: boende och närmiljöer.
Policy för ekologisk hållbarhet, målområde 1: miljö och klimat, målområde 2: biologisk mångfald samt målområde 3: vatten

Nyckeltal med koppling till fokusområde ”Företagsmark och infrastruktur”
Årligen beställda detaljplaner/planprogram (hektar)

Årlig ny detaljplanerad mark (hektar)

-totalt

-industri, handel, besöksnäring

-bostäder

2.5 Kreativitet och innovation

I Utvecklingsprogrammet lyfts att Örnsköldsvik ska vara en internationell utvecklingsplats med en mångfald av branscher, människor och aktiviteter. Nya idéer till tjänster/produkter är startmotorn till nya företag. Därför måste kommunen aktivt verka för ett starkt system för innovation med förmågan att utveckla och koppla samman aktörer som kan bidra till att idéer och olösta problem kan fullfölja resan till färdiga lösningar. Här behövs innovationsmiljöer som tillsammans erbjuder en bredd som möter lokala behov exempelvis inkubatorer, acceleratorer och testbäddar som kan mäta sig bland de bästa i världen.

Inom kreativitet och innovation ska följande insatser genomföras.

- Innovation Örnsköldsvik och Bizmaker samarbetar och genomför för Örnsköldsvik behovsanpassade insatser i syfte att stödja och utveckla företag och entreprenörer.
Ansvariga: Rodret och kommunstyrelsen
- Genomföra särskilda satsningar inom Cleantech i syfte att t.ex. skapa testbäddar, fler arbetstillfällen och fler företag.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Fortsätta samarbetet med RISE Processum med att utveckla en testbädd av hög internationell klass rörande den skogliga bioekonomin
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- Fortsätta samarbetet med LARC kring utvecklingen av autonoma flygplatser och aktivt driva omställningen till fossilfritt flyg och tillhörande infrastruktur.
Ansvarig: Rodret
- Genomföra insatser för ökad branscbredd med särskilt fokus inom kulturella och kreativa näringar samt inom socialt företagande.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen
- I samarbete med Innovation Örnsköldsvik och Bizmaker utarbeta lämpliga nyckeltal för området.
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

I fokusområdet finns kopplingar till policy för folkhälsa och social hållbarhet, målområde 1: kompetenser, kunskap och utbildning samt målområde 2: sysselsättning, arbetsliv och försörjning. policy ekologisk hållbarhet, målområde 4: hållbar konsumtion och produktion & kretslopp

3. Uppföljning

Strategin visar på insatser inom de 5 fokusområdena där platsens aktörer tillsammans kan bidra till ett hållbart, innovativt och växande näringsliv med koppling till kommunfullmäktiges mål och vision. Varje insats i strategin är riktad till ansvarig nämnd som samordnar uppföljningen och återrapportering av aktiviteter och nyckeltal en gång per år. En samlad återrapportering sker årligen till KS som koordineras av Tillväxtavdelningen. En årlig återkoppling görs även i Näringslivsrådet.